

Zilverstreephooibeestje

Coenonympha hero

Het zilverstreephooibeestje is sinds 1959 verdwenen en is ook op Europees niveau bedreigd. Hij vloog vooral in de Achterhoek en Zuid-Limburg in één generatie in juni.

Levenswijze en gedrag

De waardplanten van het zilverstreephooibeestje zijn diverse gras- en soms zeggensoorten, waaronder smele, zwenkgras, hondstarwegras en struisriet. Vaak wordt bosgerst als belangrijkste waardplant genoemd, maar deze plant groeit niet in Nederland. De rupsen groeien traag en zijn afhankelijk van een lange groeiperiode van de waardplant. De soort verpopt zich hangend aan een grasspriet nabij de strooisellaag.

De dichtheid op de vliegplaatsen is hoog, ca 16 tot 260 individuen per ha. De soort leeft vaak in kleine populaties.

(BINK 1992).

Vliegtijd en overwintering

Het zilverstreephooibeestje vliegt in één generatie tussen 1 juni en 31 juni. De uiterste data waarop een vlinder is waargenomen zijn 24 mei en 10 augustus. Hij overwintert als halfvolgroeide rups.

Leefgebied

Het zilverstreephooibeestje leeft bij kreupelhout en open plekken en bosweiden in vochtige bossen. Voorbeelden zijn grazige ruigten en ruige graslanden langs waterloopjes in bossen of nabij bosranden. (BINK 1992).

Mobiliteit, verspreiding en trend

Het zilverstreephooibeestje is een honkvaste vlinder waarvan geen zwervende individuen bekend zijn.

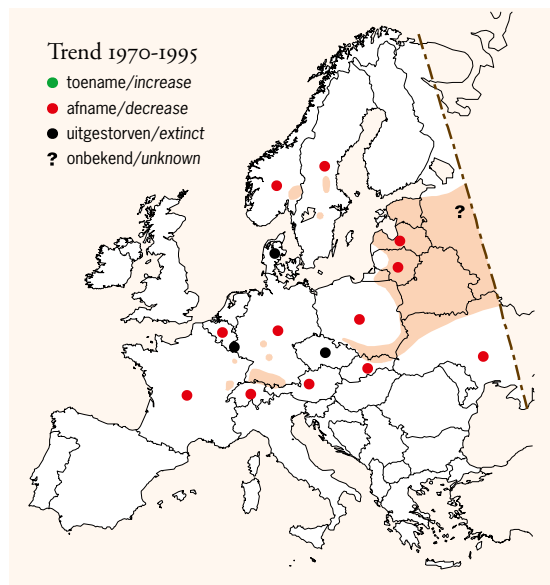
Het zilverstreephooibeestje komt (nog) maar op enkele plaatsen in Europa voor. In Nederland vloog de soort aan het begin van de vorige eeuw in de Achterhoek bij Winterswijk, op landgoed Slangenburg bij Doetinchem (GE), langs de ostrand van de Veluwe en op diverse plaatsen in Zuid-

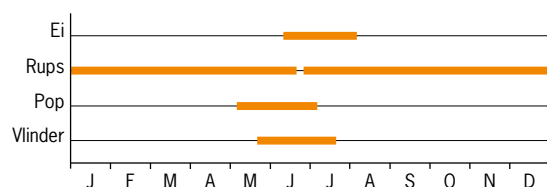
Limburg. Ter Haar (1928) noemt hem onder andere van de omgeving van Maastricht (LI) waar hij 'op enkele plaatsen tusschen het houtgewas overvloedig vliegt'. Reeds aan het begin van de vorige eeuw gaat de stand achteruit. De laatste geregistreerde waarneming uit Zuid-Limburg dateert uit 1921, toen een vlinder in de omgeving van Valkenburg is verzameld. Daarna kwam de soort alleen nog in de omgeving van Winterswijk voor, waar zij nog tot de jaren vijftig jaarlijks werd gezien. Op 2 juni 1959 zijn hier voor het laatst drie vrouwtjes gevonden, daarna is de soort uit Nederland verdwenen.

Bescherming

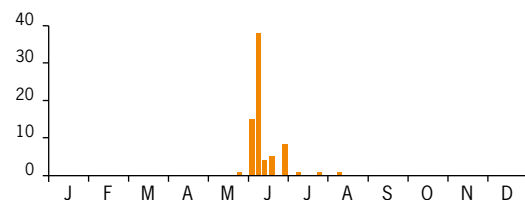
Het zilverstreephooibeestje is verdwenen uit Nederland en wordt beschermd volgens de Flora- en faunawet. Op Europese schaal is het een kwetsbare soort die met 20 tot 50% per 25 jaar achteruitgaat. Uit de omliggende landen van Nederland wordt een achteruitgang van 50 tot 75% per 25 jaar gemeld. Het zilverstreephooibeestje valt onder de Conventie van Bern (1979) en staat op bijlage 4 van de Europese

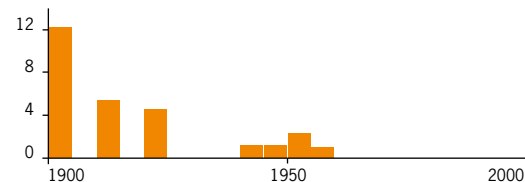
Stadia-diagram /
Life cycle diagram
(respectively egg, caterpillar,
pupa, imago)

Vliegtijd /Flight period

Trend 1900-2000

Habitatrichtlijn (1992). Dat wil zeggen dat het een soort is die strikte bescherming vereist. Het zilverstreephooibeestje staat op de Vlaamse, Waalse en Duitse Rode Lijst. Hij is uit Denemarken, Luxemburg en Tsjechoë verdwenen. (VAN SWAAY & WARREN 1999).

Het is niet precies bekend waardoor het zilverstreephooi-

beestje - in geheel Europa - op zoveel plaatsen is verdwenen. Waarschijnlijk speelt ontwatering van vochtige bossen een rol, mogelijk ook de versnippering van het leefgebied van deze weinig zwervende vlinder. Versnippering heeft volgens een recent onderzoek grote negatieve invloed gehad op de overlevende populaties. De populatie van Winterswijk is vermoedelijk verdwenen door de winning van kalk in de directe omgeving van de voormalige vliegplaats. Hierdoor verdroogde het leefgebied. (CASSEL ET AL. 2001).

Toekomst

Om meer te weten van de ecologische eisen van het zilverstreephooibeestje is het wenselijk dat hier onderzoek naar wordt verricht. Pas daarna kan bepaald worden of er in Nederland nog mogelijke geschikte vliegplaatsen aanwezig zijn.

SUMMARY

Scarce Heath *Coenonympha hero*

Coenonympha hero used to be a resident. It has been extinct here since 1959. It occurred in the east of the country, and in the south of the province of Limburg. Several species of grass served as larval foodplant; *Hordelymus europaeus*, known as its larval foodplant elsewhere, does not occur in the Netherlands. The species flew in one generation in June and hibernated as a half-grown caterpillar. Little is known about its ecological requirements or the former habitat.